

מחונן בדיקת ספרי לימוד לבחינת מידת ההדתה, הגלויה והסמויה, המצויה בהם

שם הספר: ישראל האדם והמרחב – נושאים נבחרים בגאוגרפיה		כתה: על יסודי	הוצאה: מטח
שנת הוצאה: 2007		שמות הכותבים: צביה פיין, מאירה שגב, רחלי לביא	
מהדורה: מעודכנת			
למי מיועד? לא מצוין			
ממד לבדיקה	קריטריונים	תשובות ודוגמאות מילוליות	
רשימת הנושאים בהם עוסק הספר	פירוט תוכן העניינים: מצורף קובץ תוכן עינינים		
<p>תכנים ממקורות¹ יהודיים ו/או הקשרים דתיים</p> <p>[כולל התייחסות לאיורים ותמונות ולמסר שהם מעבירים: בניים ובנות; צורת לבוש; כיפה / כיסוי ראש; הפרדה מגדרית ועוד.]</p>	בתוך הטקסט ובתרגול	מספר העמוד, המקור ² , ציטוט והסבר	רלוונטיות לנושא / לתחום הדעת
			רלוונטי
		1. עמוד 4, התנך, כי יהוה אלהיך, מביאך אל-ארץ טובה: ארץ, נחלי מים--עינת ותהמת, יצאים בבקעה ובהר. ארץ חטה ושערה, גפן ותאנה רמון; ארץ-זית שמן, ודבש. פסוק מהתנך לא אמור לפתוח ספר גאוגרפיה	רלוונטי אך בעייתי
		2. עמ 14, "האוכלוסייה היהודית של מדינת ישראל מתאפיינת בגיוון רב, והיא כוללת קבוצות אוכלוסייה שונות - דתיים, חילוניים". הסדר אמור להיות הפוך, החילוניים היא הקבוצה הגדולה בישראל	
		3. עמ 21, הרחבה שכותרתה, על "מדיניות הרווחה" במקורות היהודיים, מקור מדיניות הרווחה בישראל הן תורות חברתיות וכלכליות מאירופה, היה אפשר לציין שיש גם במקורותנו התייחסות בסוף ההרחבה שכותרתה היתה אמורה להיות 'מקורות מדיניות הרווחה במדינת ישראל'	
4. עמ 28, בפרק שנושאו "המסגרת המישפחתית" כתוב " עוד קבוצות אוכלוסייה שיש ביניהן הבדלים הן חילוניים ודתיים. מנהגי המשפחה המסורתיים נשמרים יותר בקרב היהודים הדתיים. ברוב המשפחות של שומרי המצוות - גיל הנישואין לא עלה, התופעה של משפחות חד-הוריות כמעט שאינה קיימת, ושיעורי הגירושין נמוכים מאלה של כלל האוכלוסייה היהודית. " מיותר לחלוטין			
5. עמ 35, הפרק שנושאו "שתי עליות והשפעתן על המדינה" מתחיל בציטוט מתפילת שמונה עשרה והתנועה הציונית מופיעה לאחר מכן ללא איזכור שהיתה תנועה חילונית בעיקרה			

¹ מקור: ספרי המקרא: תורה, תנ"ך; ספר האגדה; תפילה; סידור; מחזור; פיוט; תלמוד; משנה; מדרש; חז"ל; סיפור חסידי; הרמב"ם ועוד
² מקור: ספרי המקרא: תורה, תנ"ך; ספר האגדה; תפילה; סידור; מחזור; פיוט; תלמוד; משנה; מדרש; חז"ל; סיפור חסידי; הרמב"ם ועוד

מחונן בדיקת ספרי לימוד לבחינת מידת ההדתה, הגלויה והסמויה, המצויה בהם

	לא רלוונטי		
	רלוונטי	בחלונות מידע	
	רלוונטי אך בעייתי		
	לא רלוונטי		
	רלוונטי	באירורים ובתמונות	
	רלוונטי אך בעייתי		
עמ 24, התמונה בסוף הפרק שכותרתו היא:רמת ההשכלה הינה תמונה של ישיבה וההערה מצינת ש " בין המוסדות להשכלה גבוהה בישראל פועלות ישיבות שתלמידיהן מתרכזים בלימודי יהדות ובהכשרת רבנים. ". זוהי איננה תמונה המיצגת את השכלה גבוהה, תמונה של הטכניון או האוניברסיטה העברית מתבקשות כאן	לא רלוונטי		
מקורות:	נושאים:	יהודי דתי	*תרבות יהודית ישראלית – מינון נושאים ומקורות
מקורות:	נושאים:	עברי – ישראלי; ציוני	
מקורות:	נושאים:	אוניברסאלי – לא יהודי	
	לא	האם נעשה שימוש בשפה אמונית? ³	שפה
כן ישנה הבחנה, אבל לא כל העובדות הרלוונטיות מופיעות		האם ישנה הבחנה בין אמונות, דעות, עמדות ועובדות; הבחנה בין מיתוס למציאות? ⁴	הבחנה
		האם הטקסטים והשאלות מאפשרים לתלמיד להטיל ספק? לערער ולהרהר אחר הנאמר? בכל נושא?	רמת השיח המוצע
לסיכום הבדיקה			
המשקל של היהדות הדתית גדול ממשקלה במציאות. לדוגמא תמונה של מושב דתי אחד ומושב חילוני אחד. תמונה של קיבוץ דתי אחד וקיבוץ חילוני אחד וכדומה			מה מפריע לי? ⁵
הספר מוטה לכיוון החינוך הממלכתי דתי למרות שמיועד גם לציבור החילוני			מדוע מפריע לי?
לא חסר דבר, הספר אמור לעבור כיוונונים קלים בלבד			מה אני מציע במקום? ⁶ או בנוסף? מה חסר? ⁶ מה מיותר?
דברים נוספים שלא הוזכרו במחונן וחשוב לדעתי להדגיש:			
התרשמות כללית מהספר – ראוי או לא ראוי בעיני: ראוי בשינויים קלים			

³ למשל: אלוקים; הקב"ה; תפילה; נס

⁴ למשל: נסים כעובדה קיימת – התרחשו בעבר ומתרחשים כיום; הטבע נוצר ועוצב, כעובדה שאין מערערים עליה, על ידי אלוהים

⁵ נא לצרף מספרי עמודים, ציטוטים ותמונות – ניתן לצרף צילום הדף [אם מצורף בקובץ נפרד – נא וודאו שהקובץ נושא את שם הספר במלואו (כולל כתיבה)]

⁶ למשל: דוגמאות והשוואה לתרבויות אחרות / תיאוריות שונות]